VII kadencja

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

- **Komisji Infrastruktury (nr 334)**
- **Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej (nr 334)**

z dnia 9 kwietnia 2015 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Infrastruktury (nr 334)

Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej (nr 334)

9 kwietnia 2015 r.

Komisje: Infrastruktury i Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej, obradujące na wspólnym posiedzeniu, pod przewodnictwem posła **Piotra Zgorzelskiego (PSL)**, przewodniczącego Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej, przeprowadziły:

– pierwsze czytanie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo energetyczne (druk nr 3232).

W posiedzeniu udział wzięli: **Jerzy Witold Pietrewicz** sekretarz stanu w Ministerstwie Gospodarki wraz ze współpracownikami, **Zbigniew Rynasiewicz** sekretarz stanu w Ministerstwie Infrastruktury i Rozwoju wraz ze współpracownikami, **Artur Kawaler** zastępca dyrektora Departamentu Gospodarki Narodowej Ministerstwa Finansów, **Zbigniew Miłek** naczelnik Wydziału Legislacji Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Anna Jasieńska, Jolanta Misiak, Dariusz Myrcha, Grażyna Nojszewska-Łasicka** – z sekretariatów Komisji w Biurze Komisji Sejmowych; **Jarosław Lichocki, Jacek Pędzisz** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego.

Przewodniczący poseł Piotr Zgorzelski (PSL):

Otwieram wspólne posiedzenie Komisji Infrastruktury oraz Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej. Porządek dzienny posiedzenia przewiduje pierwsze czytanie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo energetyczne, druk sejmowy nr 3232. Jeżeli nie usłyszę sprzeciwu z sali, uznam, że obradujące wspólnie Komisje przyjęły zaproponowany porządek dzienny. Sprzeciwu nie słyszę. Dziękuję.

O zabranie głosu proszę przedstawiciela wnioskodawców, panią poseł Dorotę Rutkowską. Bardzo proszę, pani poseł.

Poseł Dorota Rutkowska (PO):

Dziękuję, panie przewodniczący. Szanowne Komisje, szanowni państwo, przedstawiony przez nas poselski projekt nowelizacji prawa energetycznego dotyczy faktycznie niewielkiego wycinka tej ustawy, ale jest bardzo ważny dla samorządów. Najkrócej mówiąc, w nowelizacji chodzi o to, aby odciążyć gminę z obowiązku ponoszenia opłat za oświetlenie dróg ekspresowych, autostrad oraz odcinków dróg krajowych przebiegających poza terenami zabudowanymi. W tej chwili jest to działanie ciągle zaliczane do zadań własnych gminy. Wspomniany obowiązek, zgodnie z projektem nowelizacji, przejęłaby Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad.

Obecnie obowiązujące przepisy pochodzą z roku 2003. Jeżeli spojrzelibyśmy na ówczesną mapę drogową Polski, to wyglądała ona zupełnie inaczej niż dziś. W 2003 r. posiadaliśmy łącznie ok. 700 km dróg ekspresowych i autostrad. W roku 2007 było ich 900 km, a w tej chwili jest to ponad 3000 km. Pozwolę sobie podać jeden przykład z terenów, z których pochodzę. Przez jedną z niedużych gmin wiejskich, z budżetem w wysokości niespełna 10.000 tys. zł, przebiega odcinek drogi ekspresowej o długości 7 km. Na tere-

nie gminy znajdują się również dwa duże węzły. Za oświetlenie drogi i węzłów gmina płaci rocznie ok. 200 tys. zł. Jak łatwo policzyć, jest to 1/50 część budżetu tej gminy.

O dokonanie zmiany w prawie energetycznym gminy wnoszą już od dłuższego czasu. Gminy chcą płacić za oświetlenie, ale tylko tych miejsc, które rzeczywiście służą mieszkańcom gminy. Na oświetlenie dróg o charakterze regionalnym lub tranzytowym gminy nie mają środków finansowych. W tej chwili problem dotyczy ponad 1400 polskich gmin, co stanowi ok. 60% wszystkich gmin. W grę wchodzi oświetlenie ponad 950 węzłów i ok. 6850 skrzyżowań. Szacuje się, zaznaczam, że są to szacunki wstępne, iż w skali kraju może chodzić o kwoty sięgające łącznie ok. 80.000 tys. zł w skali roku. Te pieniądze mogłyby pozostać w budżetach gminnych i zostać przeznaczone na zaspokojenie rzeczywistych potrzeb lokalnych społeczności.

Nasz projekt proponuje racjonalny podział finansowania oświetlenia dróg pomiędzy gminy i zarządcę dróg krajowych, przy uwzględnieniu kryterium w postaci potrzeb mieszkańców gmin. Projekt określa miejsca, dla których powinno być zapewnione oświetlenie, tzn. place, ulice, miejsca publiczne oraz wszystkie kategorie dróg publicznych z podziałem na drogi gminne, powiatowe, wojewódzkie i krajowe. Wyodrębnione są także autostrady, drogi ekspresowe oraz odcinki dróg krajowych biegnące poza terenem zabudowy, które mają charakter ponadlokalny. Planowanie i finansowanie tych ostatnich, a więc autostrad, ekspresówek i dróg krajowych poza miejscami zabudowanymi, jak np. obwodnice, będzie zadaniem zarządcy dróg, czyli Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad. Natomiast tam, gdzie oświetlenie jest konieczne ze względu na zapewnienie bezpieczeństwa ruchu lokalnego, zarówno samochodowego, rowerowego, jak i pieszego, obowiązek planowania i finansowania pozostanie nadal po stronie gmin. W tym przypadku chodzi także o drogi krajowe przebiegające przez tereny zabudowane. Zwykle są to zresztą ulice, które służą mieszkańcom. Podobnie sprawa wygląda, jeżeli chodzi o ścieżki rowerowe lub chodniki znajdujące się poza terenem zabudowy, ale wchodzące w skład drogi krajowej. Mają one charakter lokalny i za oświetlenie tych chodników i ścieżek również będzie płaciła gmina.

Reasumując, wprowadzenie tych przepisów zmniejszy obciążenie gmin kosztami finansowania oświetlenia dróg i jednocześnie zwiększy wydatki na ten cel ze strony GDDKiA. Generalny dyrektor dróg krajowych i autostrad planuje w swoim budżecie przeznaczyć na ten cel kwotę ok. 100.000 tys. zł rocznie. Jeżeli będzie taka konieczność i potrzeba, to od strony merytorycznej moją wypowiedź uzupełni jeszcze pan minister. O ile oczywiście państwo będziecie sobie tego życzyć.

Przewodniczący poseł Piotr Zgorzelski (PSL):

Bardzo proszę o ciszę. Pani poseł w tych warunkach nie może doprowadzić swojego wystąpienia do końca.

Poseł Dorota Rutkowska (PO):

Dziękuję, panie przewodniczący. Na zakończenie chciałabym jeszcze powiedzieć, że samorządy naprawdę niecierpliwie czekają na wprowadzenie zaproponowanych zmian do ustawy. Rozwiąże to wiele problemów. Wiem także, iż Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad boryka się z dość dużym problemem. Od pewnego czasu toczą się różnego rodzaju postępowania, a do GDDKiA oraz do ministerstwa trafiają pisma z prośbami o odciążanie gmin z ponoszenia kosztów oświetlenia dróg. W toku są również postępowania sądowe.

Przedkładany projekt został skonsultowany ze stroną samorządową. Jak mogli państwo zauważyć czytając załączoną opinię, spotkał się on z ogromną przychylnością samorządowców. Wpłynęła jednak także uwaga od Związku Powiatów Polskich dotycząca wyodrębnionego w projekcie sformułowania „miejsca publiczne”. To określenie faktycznie może budzić pewne wątpliwości. Pojęcie nie jest definiowane w przepisach. W związku z tym przemyśleliśmy tę kwestię, przeanalizowaliśmy ją wspólnie z przedstawicielami Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju i będziemy zgłaszać poprawkę wykreślającą pojęcie „miejsca publiczne” z katalogu miejsc, w przypadku których obowiązek finansowania oświetlenia leży po stronie gminy.

Z mojej strony to wszystko. Mam ogromną prośbę do państwa o to, abyśmy zaproponowane zmiany procedowali od razu na dzisiejszym posiedzeniu. Zmian jest naprawdę niewiele, a samorządy bardzo niecierpliwie na nie czekają. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Piotr Zgorzelski (PSL):

Dziękuje, pani poseł. Otwieram dyskusję. Proszę o zabieranie głosu w pierwszej kolejności państwa posłów. Informuję, że w dzisiejszym posiedzeniu uczestniczą panowie ministrowie: Jerzy Witold Pietrewicz i Zbigniew Rynasiewicz. Na razie jednak nie będą oni zabierali głosu. Może stanie się tak w dalszej części obrad. Do dyskusji zgłosił się pan poseł Smoliński. Bardzo proszę, panie pośle.

Poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Dziękuję, panie przewodniczący. Wysokie Komisje, mam wątpliwość i prosiłbym o jej wyjaśnienie. W projekcie używane jest sformułowanie „drogi krajowe i drogi ekspresowe przebiegające w granicach terenu zabudowy". To sformułowanie pojawia się zarówno w jednym, jak i w drugim przypadku. Czy w takim razie nie będzie wątpliwości, co oznacza określenie „teren zabudowy"? O ile się nie mylę, prawo energetyczne tej kwestii nie reguluje. Czy zatem możemy odwoływać się do innej ustawy, np. o drogach? Czy też może wystarczy zaproponowane sformułowanie „teren zabudowy"? Moim zdaniem, w tym miejscu mogą pojawić się wątpliwości. Mówimy o granicach gminy, a jak wiadomo, nie cała gmina jest zabudowana i dlatego wymagane jest oznakowanie terenu zabudowanego, bo tak się to określa, według mojej wiedzy, w prawie o ruchu drogowym. Prosiłbym o wyjaśnienie tej kwestii. Może pomoże Biuro Legislacyjne? Czy należy odwołać się do jakiejś innej ustawy, czy może nie ma wątpliwości, co oznacza sformułowanie „teren zabudowy"? Moim zdaniem, taka wątpliwość jednak jest.

Przewodniczący poseł Piotr Zgorzelski (PSL):

Dziękuję, panie pośle. Czy przedstawiciel Biura Legislacyjnego chce się wypowiedzieć w tej kwestii?

Legislator Jarosław Lichocki:

Tak, panie przewodniczący. Wydaje się, że uwaga pana posła powinna zostać rozważona w trakcie prac nad poszczególnymi jednostkami redakcyjnymi. Uwag o podobnym charakterze mamy nieco więcej.

Natomiast faktycznie, w prawie energetycznym nie odnajdziemy definicji „terenu zabudowy". Podobnie zresztą, jak nie odnajdziemy wspomnianej definicji w ustawie o drogach publicznych, która tego pojęcia używa. Wydaje się, że na gruncie ustawy o drogach publicznych to pojęcie nie budzi wątpliwości, dlatego nie sądzę, aby budziło wątpliwości na gruncie prawa energetycznego.

Przewodniczący poseł Piotr Zgorzelski (PSL):

Dziękuję, panie mecenasie. Czy są inni chętni do zabrania głosu w dyskusji? Nie widzę zgłoszeń. Na tym zamykam pierwsze czytanie projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo energetyczne.

Przystępujemy do rozpatrzenia projektu ustawy.

Czy są uwagi do zaproponowanego tytułu? Nie słyszę uwag. Stwierdzam, że Komisje przyjęły tytuł projektu.

Przechodzimy do rozpatrzenia zmiany nr 1. Czy są uwagi do zmiany nr 1? Biuro Legislacyjne, bardzo proszę.

Legislator Jarosław Lichocki:

Panie przewodniczący, szanowni państwo, chcemy zgłosić dwie uwagi natury ogólnej, przy czym obie one będą abstrahować od aktualnego stanu prawnego.

Pierwsza uwaga jest taka, iż naszym zdaniem ustawa – Prawo energetyczne nie wydaje się być właściwym miejscem, jeśli chodzi o umiejscowienie regulacji dotyczących zadań własnych gminy w zakresie planowania i finansowania oświetlenia. Druga uwaga, również abstrahująca od aktualnego stanu prawnego, w którym ta kwestia nie jest konsekwentnie uregulowana, odnosi się łącznie do pkt 2 i 3 w ust. 1. Jest w nich mowa o planowaniu oświetlenia i o finansowaniu oświetlenia. Powstaje w związku z tym pyta-

nie, dlaczego planowanie oświetlenia dotyczy innych elementów wymienionych w tym przepisie, a finansowanie oświetlenia innych? Może to oznaczać, że zadaniem własnym gminy jest planowanie oświetlenia czegoś innego, niż ma to być później sfinansowane.

Oprócz tych dwóch uwag mamy jeszcze uwagę trzecią, która w gruncie rzeczy odnosi się do zaproponowanej lit. d), ale wydaje się, iż dotyczyć to będzie obu punktów. W pkt 2 lit. d) mówi się, iż wyłącznie w zakresie dróg gminnych, dróg powiatowych i dróg wojewódzkich planowanie oświetlenia miałoby być zadaniem własnym gminy, o ile te drogi znajdują się na terenie gminy. Przy utrzymaniu takiego brzmienia tego przepisu powstanie wątpliwość, czy lit. a), b), c), e) i f) również dotyczą tylko trenu gminy, czy też nie? Wydaje się nam, że fragment lit. d) brzmiący: „znajdujących się na terenie gminy", powinien dotyczyć całego pkt 2, a nie tylko lit. d). Analogiczne uwagi odnoszą się do pkt 3, w którym w lit. d) również mamy zapis „znajdujących się na terenie gminy".

Jeśli jeszcze chodzi o zmianę nr 1, to chciałbym odnieść się do pkt 2 lit. f). Mówi on o części dróg krajowych przeznaczonych do ruchu pieszych lub rowerów, wymagających odrębnego oświetlenia. Jeśli pominęłoby się wyrazy „krajowych" i „wymagających odrębnego oświetlenia", to mamy definicję, odpowiednio, chodnika i dróg rowerowych. Wydaje się zatem, że można by skorzystać z tej definicji, w rozumieniu ustawy o drogach publicznych. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Piotr Zgorzelski (PSL):

Dziękuję, panie mecenasie. Jesteśmy w tej chwili przy zmianie nr 1 i pańska uwaga, jak zrozumiałem, odnosi się do tej zmiany. Pani poseł Rutkowska, bardzo proszę.

Poseł Dorota Rutkowska (PO):

Chciałabym poprosić o pomoc w tej kwestii przedstawiciela Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju.

Przewodniczący poseł Piotr Zgorzelski (PSL):

Bardzo proszę, panie ministrze.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Infrastruktury i Rozwoju Zbigniew Rynasiewicz:

Panie przewodniczący, Wysokie Komisje, zwracam uwagę, że rozmawiamy w tej chwili o ustawie – Prawo energetyczne, które, że się tak wyrażę, nie jest własnością resortu infrastruktury, ale mimo wszystko postaram się do tego odnieść. Jeśli chodzi o uwagę pana mecenasa zgłoszoną do lit. f), to jest ona uzasadniona, ponieważ mamy odpowiednią regulację w ustawie o drogach. Nie widzę przeszkód, aby zastosować przepis znajdujący się w ustawie o drogach.

Jeżeli chodzi o przedstawione przez Biuro Legislacyjne uwagi ogólne, to jest to oczywiście materia do dyskusji. Można się zastanowić, jak to zapisać. Jak znam życie, to np. Ministerstwo Finansów również mogłoby wnosić, aby tego rodzaju zadania gminy zostały opisane w ustawach samorządowych, o dochodach jednostek samorządu terytorialnego itd. Można sobie wyobrazić tego rodzaju dyskusję na ten temat. Zwracam jednak uwagę, że te zapisy występują także w ustawie – Prawo energetyczne i my się do tego odnosimy. Mówiąc: my się odnosimy, mam na myśli, że odnoszą się do tego inicjatorzy nowelizacji ustawy. Wydaje mi się, że należy przyjąć taką wersję, iż nie tworzymy rozwiązań docelowych wynikających z obecnych przepisów, ale staramy się powołać przepis obowiązujący w prawie energetycznym i naszym zdaniem całość jest do przyjęcia.

Przewodniczący poseł Piotr Zgorzelski (PSL):

Dziękuję, panie ministrze.

Przystępujemy do rozpatrzenia zmiany nr 1. Jeżeli nie usłyszę sprzeciwu, uznam… Jest jeszcze zgłoszenie z sali. Bardzo proszę.

Zastępca dyrektora Departamentu Gospodarki Narodowej Ministerstwa Finansów Artur Kawaler:

Przepraszam, panie przewodniczący, ale zanim podejmiecie państwo decyzję, chciałbym jeszcze zabrać głos. Zostałem upoważniony przez ministra finansów do zgłoszenia prośby, aby Wysokie Komisje zaczekały z rozpatrzeniem tej ustawy do czasu, kiedy w tej sprawie zostanie określone stanowisko rządu. Mamy dużo wątpliwości związanych

z proponowaną nowelizacją, a jak zauważyliśmy wszyscy, zmiany są istotne, choćby tylko ze względu na finansowy wymiar wprowadzonych ustawą regulacji.

Chciałbym jeszcze także zwrócić państwa uwagę na jedną rzecz natury systemowej. Zauważył to zresztą już wcześniej pan legislator. Chodzi o rozdzielenie w jednostce redakcyjnej zadań gmin, w postaci planowania i ich finansowania. O ile projektodawcy precyzyjnie regulują kwestię oświetlenia dróg w przypadku dróg ekspresowych, co obecnie faktycznie budzi wiele niejasności, o tyle na pozostałych drogach krajowych sytuacja jest inna. Wygląda to bowiem tak, że jeden podmiot autonomicznie sobie zaplanuje, gdzie będzie świeciła się żarówka, a drugi – w tym przypadku budżet państwa – będzie to świecenie finansował. Gdyby tak to pozostało, oznaczałoby, iż przyjmujemy tzw. konstrukcję budżetu otwartego. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Piotr Zgorzelski (PSL):

Dziękuję. Szanowni państwo, jesteśmy w trakcie procedowania, a zatem nie będziemy w tej chwili wszystkiego odkręcali. Jeżeli nie usłyszę sprzeciwu, stwierdzę, że Komisje przyjęły zmianę nr 1. Pan poseł Adamczyk, bardzo proszę.

Poseł Andrzej Adamczyk (PiS):

Chciałbym się dowiedzieć, jakie jest stanowisko rządu wobec nałożenia na gminy obowiązku planowania oświetlenia w ciągu dróg krajowych znajdujących się na terenach zabudowanych? Jaki to będzie miało skutek finansowy dla gmin? Proszę mi wyjaśnić tę kwestię.

Przewodniczący poseł Piotr Zgorzelski (PSL):

Poproszę pana posła o powtórzenie pytania.

Poseł Andrzej Adamczyk (PiS):

Bardzo proszę o określenie, jaki skutek finansowy dla gmin będzie miała kwestia planowania oświetlenia, bez względu na to, co ma oznaczać określanie „dróg krajowych, innych niż autostrady i drogi ekspresowe, przebiegających w granicach terenu zabudowy".

Przewodniczący poseł Piotr Zgorzelski (PSL):

Panie pośle, na ten temat mówiła pani poseł Rutkowska, kiedy uzasadniała projekt. Była już mowa o tym. Czy są jeszcze jakieś inne pytania? Nie ma.

Jeżeli nie usłyszę sprzeciwu, stwierdzę, że Wysokie Komisje przyjęły zmianę nr 1. Sprzeciwu nie słyszę. Stwierdzam, że zmiana nr 1 uzyskała akceptację Wysokich Komisji.

Przystępujemy do rozpatrzenia zmiany nr 2. Czy są uwagi do zmiany nr 2? Nie ma uwag. Jeżeli nie usłyszę sprzeciwu, stwierdzę, że Wysokie Komisje przyjęły zmianę nr 2. Sprzeciwu nie słyszę. Stwierdzam, że zmiana nr 2 uzyskała akceptację Wysokich Komisji.

Przechodzimy do rozpatrzenia art. 2. Czy są uwagi do art. 2? Nie ma uwag. Jeżeli nie usłyszę sprzeciwu, stwierdzę, że Wysokie Komisje przyjęły art. 2. Sprzeciwu nie słyszę. Stwierdzam, że art. 2 uzyskał akceptację Wysokich Komisji.

Przystępujemy do głosowania całości projektu. Kto z państwa posłów jest za przyjęciem proponowanego projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo energetyczne? Głosujemy przez podniesienie ręki. Kto jest przeciwny? Kto się wstrzymał od głosu? Proszę o podanie wyników głosowania.

Sekretarz Komisji Dariusz Myrcha:

Za głosowało 25 posłów, przeciwko 0, wstrzymało się od głosu 6 posłów.

Przewodniczący poseł Piotr Zgorzelski (PSL):

Stwierdzam, że Wysokie Komisje przyjęły całość projektu. Na posła sprawozdawcę zgłaszam kandydaturę pani poseł Doroty Rutkowskiej. Czy pani poseł wyraża zgodę?

Poseł Dorota Rutkowska (PO):

Tak, panie przewodniczący, zgadzam się.

Przewodniczący poseł Piotr Zgorzelski (PSL):

Dziękuję. Jeżeli nie usłyszę sprzeciwu, stwierdzę, że Wysokie Komisje zaakceptowały kandydaturę pani poseł Rutkowskiej. Sprzeciwu nie słyszę. Pani Dorota Rutkowska została posłem sprawozdawcą do tego projektu.

Na tym wyczerpaliśmy porządek dzienny. Zamykam wspólne posiedzenie Komisji Infrastruktury oraz Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej.